

Hoefbevangenheid ó Insulineresistentie

Drs. An Van den Abeele.

Hoefbevangenheid ontstaat door een verstoring van de bloedsomloop in de hoof, hierdoor wordt de verbinding tussen hoofwand en de hoof beschadigd, wat kan leiden tot kantelen of doorzakken van de hoof in de hoornschoen.

Hoefbevangenheid kan worden veroorzaakt door een te hoge opname van suikers. Deze opname kan plotseling (grote hoeveelheid) of over een langere periode plaats vinden (koolhydraatrijk dieet).

Wanneer het paard langdurig een te hoge suikeropname heeft, zou je dit kunnen vergelijken met de humane suikerziekte type 2 vorm (humaan metabool syndroom). Bij het paard heb je een gelijkaardige stofwisselingsziekte namelijk het equine metabool syndroom. Paarden met dit syndroom hebben vaak overgewicht.

Door een langdurig afwijkend dieet met teveel koolhydraten stijgt de glucosespiegel in het bloed, er wordt insuline geproduceerd om dit gehalte te verlagen. Wanneer deze insulinstijging te lang duurt worden de cellen minder gevoelig voor insuline en ontstaat insulineresistentie. Er wordt dan nog meer insuline geproduceerd om de de glucosespiegel naar beneden te krijgen. Wanneer een paard vermindert gevoelig is voor insuline of resistent, wordt het risico op hoofbevangenheid groter.

Ook te weinig lichaamsbeweging speelt een rol. Er is eveneens een genetische predispositie, wat zich weerspiegelt in de rasverschillen. Insulineresistentie komt vaak voor bij shetlanders, welsh pony's, new forest pony en ijslanders. Het komt zelden voor bij kwpn's, friezen en fjorden.

Hoe kunnen we vermoeden dat het paard/pony het equine metabool syndroom zou hebben? Het paard/pony is te dik. Het paard/pony heeft vetafzettingen op atypische plaatsen: nl. verdikte nekband en kruin, vetdepots op de schouders en aan de staartbasis, verdikking rond de anus door vetafzetting. Merries die een onregelmatige cyclus hebben of onvruchtbaar zijn. Het paard/ pony wordt toch dik hoewel hij weinig eet. Wanneer het paard/ pony veel drinkt en veel plast.

Hoe kunnen we dit onderzoeken? Door in een bloedmonster het insulinegehalte te gaan bepalen. Deze waarde is verhoogd wanneer er meer dan 20 eenheden per ml aanwezig zijn. De insulineresistentie kunnen we behandelen door minder suikers te voeren en het paard/pony meer te laten bewegen. Het is van belang om in het voer het gehalte aan oplosbare koolhydraten te gaan verminderen, dit betekent het vermijden van granen, appels, wortelen, melasse en vers gras. Het beste is om hooi te voeren, met eventueel hiernaast bietenpulp. Men moet in de gaten gehouden worden of het paard/ pony zo voldoende mineralen binnen krijgt. Wil je het paard toch in de wei laten, dan wordt de weidegang het best beperkt tot maximaal twee uur, dit in de ochtend en op een niet te korte weide. Dit omdat suikers worden aangemaakt onder invloed van zonlicht en kort gras meer suikers bevat dan lang gras.